

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ NAM

**PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP HUYỆN VĨNH TƯỜNG,
TỈNH VĨNH PHÚC GIAI ĐOẠN 2005-2015**

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÝ HỌC

THÁI NGUYÊN - 2017

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN THỊ NAM

**PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP HUYỆN VĨNH TƯỜNG,
TỈNH VĨNH PHÚC GIAI ĐOẠN 2005-2015**

**Chuyên ngành: Địa lí học
Mã số: 60 31 05 01**

LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÍ HỌC

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN VIỆT TIẾN

THÁI NGUYÊN - 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, nội dung, số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn đã được cảm ơn, các thông tin trích dẫn trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc. Tác giả hoàn toàn chịu trách nhiệm về tính trung thực của luận văn.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2017

Tác giả

Nguyễn Thị Nam

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian thực hiện luận văn, em đã nhận được sự giúp đỡ của nhiều tập thể, cá nhân trong và ngoài nhà trường.

Để hoàn thành luận văn này, trước hết, em xin chân thành cảm ơn Trường Đại học sư phạm - Đại học Thái Nguyên, Khoa Địa lí, cảm ơn các quý thầy - cô giáo đã truyền đạt cho tôi những kiến thức quý báu trong suốt quá trình học tập và rèn luyện tại trường.

Em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới TS. Nguyễn Việt Tiến người đã dành nhiều thời gian, công sức tận tình chỉ bảo, tạo điều kiện giúp đỡ dẫn dắt em để em hoàn thành luận văn này.

Em xin chân thành cảm ơn Chi cục Phát triển nông thôn, Phòng Nông nghiệp, Phòng Thống kê huyện Vĩnh Tường và các hộ nông dân đã nhiệt tình giúp đỡ, cung cấp số liệu, các thông tin cần thiết để phục vụ cho quá trình nghiên cứu hoàn thiện đề tài này.

Cuối cùng em xin gửi lời cảm ơn tới các bạn bè và người thân đã giúp đỡ và tạo điều kiện cho em hoàn thành khóa luận này.

Em xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2017

Tác giả

Nguyễn Thị Nam

MỤC LỤC

Trang

Trang bìa phụ	
Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Danh mục những chữ viết tắt.....	iv
Danh mục bảng biểu	v
Danh mục các hình	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Lịch sử nghiên cứu.....	2
3. Mục tiêu, nhiệm vụ và giới hạn của đề tài.....	5
4. Quan điểm và phương pháp nghiên cứu	6
5. Những đóng góp của đề tài	10
6. Kết cấu của luận văn.....	10
NỘI DUNG	11
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP	11
1.1. Cơ sở lý luận.....	11
1.1.1. Các khái niệm và vai trò của nông nghiệp.....	11
1.1.2. Đặc điểm của sản xuất nông nghiệp	13
1.1.3. Các nhân tố ảnh hưởng tới sự phát triển và phân bố nông nghiệp	16
1.1.4. Các tiêu chí đánh giá sự phát triển của nông nghiệp	21
1.2. Cơ sở thực tiễn	25
1.2.1. Phát triển nông nghiệp vùng đồng bằng sông Hồng.....	25
1.2.2. Phát triển nông nghiệp tỉnh Vĩnh Phúc.....	28
Tiểu kết chương 1	33
Chương 2. CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG VÀ THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP HUYỆN VĨNH TƯỜNG, TỈNH VĨNH PHÚC ...	34
2.1. Các nhân tố ảnh hưởng đến sự phát triển nông nghiệp huyện Vĩnh Tường, tỉnh Vĩnh Phúc	34

2.1.1. Vị trí địa lí và phạm vi lãnh thổ	34
2.1.2. Nhân tố tự nhiên	38
2.1.3. Nhân tố kinh tế – xã hội.....	43
2.1.4. Đánh giá chung	52
2.2. Thực trạng phát triển nông nghiệp huyện Vĩnh Tường, tỉnh Vĩnh Phúc giai đoạn 2005 - 2015	54
2.2.1. Khái quát chung	54
2.2.2. Thực trạng phát triển nông nghiệp - thủy sản huyện Vĩnh Tường giai đoạn 2005 - 2015	58
Tiểu kết chương 2	78
Chương 3. ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP HUYỆN VĨNH TƯỜNG, TỈNH VĨNH PHÚC ĐẾN NĂM 2020, TẦM NHÌN TỚI NĂM 2030.....	79
3.1. Quan điểm, mục tiêu, định hướng phát triển nông nghiệp.....	79
3.1.1. Quan điểm.....	79
3.1.2. Mục tiêu	80
3.1.3. Định hướng phát triển nông nghiệp huyện Vĩnh Tường, tỉnh Vĩnh Phúc đến năm 2020.....	83
3.2. Một số giải pháp chủ yếu nhằm thúc đẩy sự phát triển nông nghiệp huyện Vĩnh Tường, tỉnh Vĩnh Phúc	92
3.2.1. Tiếp tục xây dựng và hoàn thiện cơ chế thúc đẩy phát triển nông nghiệp huyện Vĩnh Tường trong điều kiện thực tế.....	92
3.2.2. Đào tạo và phát triển nguồn nhân lực, nâng cao chất lượng nguồn lao động	94
3.2.3. Phát triển sản xuất gắn với công nghiệp chế biến và mở rộng thị trường tiêu thụ nông sản, xây dựng nông thôn mới	94
3.2.4. Xây dựng và triển khai các dự án trọng điểm để đẩy mạnh sản xuất nông nghiệp, xây dựng nông thôn mới	95
3.2.5. Thu hút vốn đầu tư và huy động vốn	95
3.2.6. Xây dựng CSHT hiện đại và phát triển KHCN, sử dụng hiệu quả tài nguyên và bảo vệ môi trường	96

3.2.7. Tăng cường liên kết, hợp tác trong nước và quốc tế trong sản xuất, khai thác và chế biến nông sản	96
3.2.8. Giải pháp khuyến khích phát triển hình thức kinh tế Hộ gia đình với các mô hình như VAC.....	97
3.2.9. Giải pháp “Khởi dòng hàng hoá và dịch vụ”	97
KẾT LUẬN	99
TÀI LIỆU THAM KHẢO	101
PHỤ LỤC	

DANH MỤC NHỮNG CHỮ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nghĩa đầy đủ
BĐKH	Biến đổi khí hậu
CCGTSX	Cơ cấu giá trị sản xuất
CMKT	Chuyên môn kỹ thuật
CNH, HĐH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
CN-XD	Công nghiệp xây dựng
CSHT	Cơ sở hạ tầng
CSVCKT	Cơ sở vật chất kỹ thuật
ĐDSH	Đa dạng sinh học
ĐKTN, TNTN	Điều kiện tự nhiên, tài nguyên thiên
ĐTH	Đô thị hóa
DTTS	Dân tộc thiểu số
DV	Dịch vụ
GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
GTSX	Giá trị sản xuất
HĐND	Hội đồng nhân dân
HTX, HTXNN	Hợp tác xã, hợp tác xã nông nghiệp
IPM	Quản lý dịch hại tổng hợp
KCN	Khu công nghiệp
KH	Kế hoạch
KHKT, KHCN	Khoa học kỹ thuật, khoa học công nghệ
KTTT	Kinh tế trang trại
KT-XH	Kinh tế - xã hội
MĐDS	Mật độ dân số
N-L-TS	Nông- lâm- thủy sản
NTM	Nông thôn mới
ODA	Hỗ trợ phát triển chính thức
PTBV	Phát triển bền vững

PTBV	Phát triển bền vững
SLLT	Sản lượng lương thực
TB-ĐN	Tây Bắc-Đông Nam
TCH	Toàn cầu hóa
TCLTNN	Tổ chức lãnh thổ nông nghiệp
TCN	Tiểu công nghiệp
TT	Thị trấn
TW	Trung ương
UBND	Ủy ban nhân dân
VAC	Vườn- ao- chuồng
VACR	Vườn- ao- chuồng- ruộng
VTĐL	Vị trí địa lí
WB	Ngân hàng thế giới
WTO	Tổ chức thương mại thế giới
XHCN	Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC BẢNG BIỂU

	Trang
Bảng 1.1. Số hộ nông, lâm nghiệp và thủy sản của ĐBSH so với cả nước năm 2011 và 2016.....	26
Bảng 1.2. Trang trại nông, lâm nghiệp và thủy sản phân theo loại hình trang trại tại thời điểm 01/7/2016.....	27
Bảng 1.3. GTSX nông nghiệp tỉnh Vĩnh Phúc theo giá hiện hành phân theo các ngành giai đoạn 2011 - 2015	29
Bảng 2.1: Đất nông nghiệp phân theo đơn vị hành chính năm 2015.....	36
Bảng 2.2: Mật độ dân số Vĩnh Tường giai đoạn 2005 - 2015	44
Bảng 2.3. Cơ cấu số hộ phân theo lĩnh vực kinh tế năm 2016	46
Bảng 2.4: Số người trong độ tuổi lao động có khả năng lao động phân theo trình độ CMKT cao nhất đạt được	47
Bảng 2.5: Cơ cấu Số người trong độ tuổi lao động có khả năng lao động phân theo trình độ CMKT cao nhất đạt được.....	47
Bảng 2.6: Số người trong độ tuổi lao động có khả năng lao động phân theo trình độ CMKT cao nhất đạt được	48
Bảng 2.7: GTSX của huyện Vĩnh Tường chia theo các ngành kinh tế giai đoạn 2005 - 2015 theo giá so sánh năm 1994	55
Bảng 2.8. Số lượng và cơ cấu hộ N - L - TS khu vực nông thôn năm 2011 và 2016	56
Bảng 2.9: Giá trị sản xuất nông nghiệp - thủy sản 2005-2015 (Triệu đồng).....	58
Bảng 2.10: Giá trị sản xuất ngành nông nghiệp 2005 - 2015.....	59
Bảng 2.11: Diện tích ngành trồng trọt phân bố theo xã, thị trấn năm 2005-2011	60
Bảng 2.12: diện tích, năng suất và sản lượng lúa giai đoạn 2005-2015	62
Bảng 2.13: Diện tích, năng suất và sản lượng ngô giai đoạn 2005-2015	62
Bảng 2.14: Diện tích, năng suất và sản lượng khoai giai đoạn 2005-2015	63
Bảng 2.15: Diện tích, năng suất và sản lượng lạc giai đoạn 2005-2015	63
Bảng 2.16: Diện tích, năng suất và sản lượng cây mía của huyện Vĩnh Tường giai đoạn 2005-2015	63
Bảng 2.17: Diện tích, năng suất và sản lượng Cây đậu tương giai đoạn 2005-2015....	64